

CZWARTKI Z SOCJOLOGIĄ HISTORYCZNĄ

<https://www.facebook.com/groups/606811919731350/>

Zapraszamy na seminarium, na którym

MACIEJ GÓRNY (IH PAN)

wygłosi wystąpienie

**PORÓWNANIE KULTUR KŁĘSKI:
POLSKA I USA**

Komentować będzie:

MICHAEL G. MÜLLER
(ML-Universität Halle)

Spotkanie odbędzie się **24 lutego 2022 r.**

o godz. 17.00 w sali 3.012 Ośrodka Kultury Francuskiej UW, ul. Dobra 55 w Warszawie. Możliwe będzie uczestnictwo zdalne za pośrednictwem **programu Zoom.**

Zainteresowanych prosimy o kontakt mailowy z Anną Sosnowską (aksosnow1@uw.edu.pl) lub Jarosławem Kiliąsem (kilias@chello.pl). Łącza do seminarium zostaną wysłane drogą mailową.

Anna Sosnowska

z zespołem Czwartków

PORÓWNANIE KULTUR KLĘSKI: POLSKA I USA

Amerykańska wojna secesyjna pod wieloma względami trwa do dziś, podobnie jak żywa pozostaje tradycja polskich powstań XIX wieku. Choć ich uczestnicy dawno już odeszli, oba fenomeny wciąż na nowo udowadniają swoją silną pozycję w debacie publicznej, pamięci zbiorowej i polityce symbolicznej. Skłaniają też do pytań o granice historycznej ciągłości, o mechanizmy rządzące pamięcią zbiorową i o znaczenie dystansu w czasie i przestrzeni.

Mój projekt ma na celu zbadanie paraleli kultur pamięci na ziemiach polskich i w stanach dawnej Konfederacji, a jego ostatecznym (i dalekim) celem jest porównawcza historia dwóch kultur klęski w kontekście globalnym. Projekt inspirowany jest metodologią badań nad pamięcią, przede wszystkim kulturami pamięci i *lieux de mémoire*, ale czerpie również z nowszych badań nad przemocą oraz nad związkami płci kulturowej z nacjonalizmem.

Obie warstwy porównywanych wydarzeń – bezpośrednio dotycząca faktów i dotycząca pamięci zbiorowej – choć chronologicznie oddzielone, w ostatecznej narracji projektu z konieczności będą się przenikać. Zjawiska pamięci będą zapewne punktami wyjścia dla wydarzeń z przeszłości, prowadząc od interpretacji i symboli do samych wydarzeń (lub ich zapisu), a nie odwrotnie.

Nadrzędnym pytaniem metodologicznym projektu, pojawiającym się niemal od początku komparatystyki historycznej, pozostaje, na ile owocne (nomen omen) może okazać się porównanie jabłek i gruszek, czyli zjawisk, których porównywalność stoi pod znakiem zapytania.

Dr hab. Maciej Górny jest zastępcą dyrektora Instytutu Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla i redaktorem naczelnym „Acta Poloniae Historica”. Zajmuje się historią idei, w tym w szczególności historią historiografii oraz dziejami Europy Środkowo-Wschodniej. Opublikował m.in. *Wielka Wojna profesorów* (2014), *Nasza wojna. Europa Środkowo-Wschodnia* t. 1/2 (wspólnie z Włodzimierzem Borodziejem, 2014/2018), oraz *Polska bez cudów* (2021).

